

FOLKETINGET

Europaudvalget

Referat af 28. europaudvalgsmøde

Dato: mandag den 6. april 2020

Tidspunkt: kl. 15.00

Sted: mødet blev afholdt via Teams-app

Til stede: Eva Kjer Hansen (V), formand, Flemming Møller Mortensen (S), næstformand, Lars Aslan Rasmussen (S), Bjarne Laustsen (S), Anne Paulin (S), Tanja Larsson (S), Halime Oguz (SF), Søren Søndergaard (EL), Rasmus Nordqvist (UFG), Jan E. Jørgensen (V), Erling Bonnesen (V), Britt Bager (V), Kim Valentin (V), Ulla Tørnæs (V), Morten Messerschmidt (DF), Katarina Ammitzbøll (KF) og Peter Seier Christensen (NB).

Desuden deltog: finansminister Nicolai Wammen.

Finansministeren: Tak til formanden og udvalget for, at vi kan holde møde her i dag med kort varsel. Jeg vil forelægge to sager til forhandlingsoplæg. Begge forslag blev fremsat torsdag den 2. april som led i EU's indsats for at håndtere COVID-19.

På grund af det korte aftræk vil jeg allerede nu sige, at der kan være vis risiko for, at jeg ikke vil kunne svare uddybende på alle jeres spørgsmål. Jeg håber på forståelse fra udvalgets side. Men vi vil gøre alt, hvad vi kan, for at svare på spørgsmålene i dag og ellers sørge for at få sendt skriftlige svar over til udvalget meget hurtigt.

Vi står i en helt ekstraordinær situation. Det er klart for os alle. Spredningen af COVID-19 presser de europæiske samfund hårdt. Alle lande mærker de store omkostninger, både menneskelige og økonomiske. Nogle lande som Italien og Spanien er særlig hårdt ramt. Dem har vi en forpligtelse til at hjælpe, og det er regeringen indstillet på.

Ud over krisens sundhedsmæssige konsekvenser oplever vores økonomier store fald i aktiviteten og tab af arbejdspladser. Vi mærker alle situationens alvor.

EU-landene er alle i gang med at gennemføre omfattende nationale tiltag for at håndtere de økonomiske konsekvenser bedst muligt. Der arbejdes også på omfattende fælleseuropæiske tiltag. Det gælder bl.a. de to forslag, jeg vil forelægge i dag.

FO Punkt 1. Kommissionens forslag til 2. ændringsbudget til EU's budget for 2020

– *Vedtagelse*

KOM (2020) 0170, KOM (2020) 0171, KOM (2020) 0173, KOM (2020) 0172 og KOM (2020) 0174

KOM (2020) 0170 – bilag 1 (samlenotat)

Finansministeren: Jeg vil indlede med at præsentere Kommissionens forslag til ændringsbudget nr. 2 for EU's 2020-budget og de tilhørende retsakter, der omhandler ændringer vedrørende fleksibilitetsinstrumentet, marginen til uforudsete udgifter, en teknisk justering af specialinstrumenter og en ændring af anvendelsesområdet for den globale forpligtelsesmargin. Sidstnævnte kræver ændring af den nuværende MFF-forordning. Det vil jeg komme tilbage til.

Forslaget til ændringsbudgettet vedrører 3 mia. euro i forpligtelser og 1,5 mia. euro i betalinger til håndtering af de sundhedsmæssige udfordringer, som COVID-19 har medført.

Ændringsbudgettet fører isoleret set til en stigning i det danske EU-bidrag i 2020 på 218 mio. kr.

Langt størstedelen af midlerne i ændringsbudgettet foreslås afsat til EU's nødhjælpsinstrument. Her er det hensigten, at midlerne skal anvendes til bl.a. at sikre en koordineret transport af medicinsk udstyr og af patienter i grænseregioner til nærliggende hospitaler med ledig kapacitet. Dertil skal der anvendes midler til rekruttering af ekstra sundhedspersonale og etablering af felthospitaler.

Nødhjælpsinstrumentet blev oprettet i 2016 i forbindelse med migrationskrisen og har hidtil været anvendt til håndtering af den store tilstrømning af migranter til Grækenland. For at nødhjælpsinstrumentet kan anvendes til håndtering af COVID-19 kræves en ændring af retsakten, fordi den oprindeligt var tiltænkt migrationskrisen i 2016.

Den resterende del af de foreslåede midler foreslås afsat til EU's civilbeskyttelsesmekanisme. Her skal midlerne anvendes til at opkøbe sundhedsudstyr.

Kommissionen foreslår, at finansieringen sker ved merbidrag fra medlemslandene frem for omprioriteringer i budgettet.

For at kunne mobilisere så mange penge foreslår Kommissionen bl.a. at udvide anvendelsesområdet for et af specialinstrumenterne under MFF-forordningen. Kommissionen lægger op til at fjerne begrænsningerne på anvendelsen, så instrumentet kan anvendes bredere, herunder til COVID-19 relaterede aktiviteter. En ændring til MFF-forordningen skal i øvrigt ske ved enstemighed.

FO Regeringen kan som udgangspunkt støtte Kommissionens forslag til ændringsbudget 2 og de dertilhørende retsakter. Det skal bl.a. ses i lyset af, at COVID-19 udgør en stor trussel for EU-borgernes sundhed og for samfundsøkonomien.

Regeringen støtter derfor, at der også fra EU's side gøres en aktiv indsats, herunder ved at støtte de medlemslande, der akut mangler sundhedsudstyr og lider store tab af liv som følge heraf.

Samtidig er det klart, at COVID-19 har ført til en markant nedgang i alle medlemslandenes økonomiske handlerum. Derfor vil regeringen – sammen med andre ligesindede medlemslande – arbejde for, at en andel af merudgifterne trods alt finansieres via omprioritering frem for merbidrag fra medlemslandene.

Der er selvsagt et stort behov for, at pengene kommer hurtigt ud at arbejde, så hjælpen kan nå frem på jorden. Derfor forventer jeg en relativ hurtig proces på EU-niveau.

Det var hvad jeg ville fremhæve om forslaget til ændringsbudget 2 og de dertilhørende retsakter.

Morten Messerschmidt havde hørt ministeren sige, at en andel af merudgifterne skulle finansieres via omprioriteringer i EU's nuværende budget. Så hvad var det, der ikke var dækket af budgettet? Og hvor var logikken i, at Polen og Ungarn, der ellers ikke var i kridtuset, stod til at skulle modtage en større pose penge, mens det ikke gjorde sig gældende for Spanien og Italien, der var hårdt ramt af coronavirusen?

Rasmus Nordqvist bakkede op om regeringens støtte til budgetændringen. Ministeren talte om omprioriteringer frem for bidrag fra landene. Hvor ville man tage pengene til den omprioritering fra?

Søren Søndergaard kunne på Enhedslistens vegne støtte forslaget, idet han tog ministerens bemærkning om at arbejde for, at merudgifter blev finansieret via omprioriteringer meget alvorligt. Enhedslisten bakkede altså ikke op om et forøget MFF-budget, men om det isolerede forslag, hvor pengene blev fundet via omprioriteringer. Med de midler, der bliver overført til senere perioder, var der endnu bedre mulighed for at omprioritere.

Peter Seier Christensen meddelte, at Nye Borgerlige ikke kunne støtte forhandlingsoplægget på grund af risikoen for et øget EU-budget.

Ulla Tørnæs kunne på Venstres vegne støtte forhandlingsoplægget og var – usædvanligt nok – enig i Søren Søndergaards bemærkning om fokus på omprioritering.

Katarina Ammitzbøll sagde, at Det Konservative Folkeparti støttede forhandlingsoplægget, idet der var lagt op til omprioriteringer og ikke en forøgelse af udgifter. Det var en fleksibel måde at håndtere konsekvenserne af coronakrisen på.

Formanden oplyste, at Socialistisk Folkeparti havde udtrykt støtte til forhandlingsoplægget forud for mødet.

Finansministeren lyttede sig til, at medlemmernes kommentarer primært gik på omprioritering. Der var lagt op til større bidrag fra landene, men fra dansk side ville man arbejde for omprioriteringer for så stort et beløb som muligt. Det havde de seneste to årtier været Danmarks tilgang til EU's budget, at merudgifter finansieres via omprioriteringer. COVID-19 havde medført et stort pres på EU-landene og de offentlige finanser, og derfor kunne man se på muligheden for at omprioritere fra programmer, hvor implementeringsgraden er lav; altså programmer, der har svært ved at absorbere de tildelte midler. Kommissionen kunne også se på, om den aktuelle...[Lydudfald]... i medlemslandene havde reduceret afløbet på andre programmer. Det var god budgetpraksis at evaluere, om der var afløb på de midler, der var afsat til bestemte formål – ligesom man løbende gjorde det i Danmark – og hvis det ikke var tilfældet, kunne man flytte midlerne. Det ville Danmark opfordre Kommissionen til at gøre.

Ministeren tilføjede, at man måtte gå ud fra, at der på grund af coronakrisens mange nedlukninger ikke blev brugt så mange penge på EU-programmer som planlagt. De penge, man ville have brugt der, kunne omprioriteres til COVID-19-relaterede aktiviteter.

Han konkluderede, at regeringen gerne så, at så mange midler som muligt blev fundet via omprioriteringer, og hvad man ikke kunne finansiere på den vis, måtte så understøttes via større bidrag fra medlemslandene.

Rasmus Nordqvist ville høre, om det var korrekt forstået, at man fra dansk side støttede ændringsforslaget fra Kommissionen, selv hvis det ikke skulle lykkes at få omprioriteringerne igennem.

Finansministeren svarede bekræftende.

Rasmus Nordqvist støttede forhandlingsoplægget.

Formanden konkluderede, at der ikke var et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Dansk Folkeparti og Nye Borgerlige havde udtrykt sig imod det.

FO Punkt 2. Kommissionens forslag vedr. fælles EU-lønkompensationsordning (SURE)

– *Politisk drøftelse*

KOM (2020) 0139

KOM (2020) 0139 – bilag 1 (samlenotat)

Finansministeren: EU's stats- og regeringschefer har den 26. marts anmodet os finansministre om inden for 2 uger at fremlægge forslag til fælleseuropæiske tiltag til at adressere krisen. Drøftelserne foregår blandt finansministrene fra alle EU-lande – ikke i regi af Økofin, men i regi af den udvidede eurogruppe.

Vi har møde i den udvidede eurogruppe i morgen. Her skal vi drøfte fælleseuropæiske tiltag og søge at blive enige om en rapport til stats- og regeringscheferne, der ventes at holde møde igen snart.

Vores rapport ventes at gøre status over arbejdet med de vigtigste fælleseuropæiske tiltag og eventuelt at udtrykke overordnet politisk støtte til centrale forslag. Der er ikke lagt op til, at vi skal tage definitivt stilling til alle de enkelte tiltag. Der skal arbejdes videre med tiltagene, idet lovforslag skal behandles i de normale processer.

Rapporten ventes bl.a. at gøre status over, hvordan eurolandenes fælles lånefond, ESM, kan bruges til at håndtere krisen. Der tegner sig enighed om at aktivere ESM via kreditlinjer, en slags lån via kassekreditter. Der ventes afsat midler svarende til i alt 2 pct. af eurolandenes BNP. Det svarer til ca. 240 mia. euro. Kreditlinjerne stilles til rådighed for alle eurolande, men kun eurolande med et egentligt behov ventes at gøre brug af denne mulighed.

Rapporten ventes også at vedrøre Kommissionens forslag om et EU-instrument vedrørende nationale lønkompensationsordninger (SURE), som jeg vil forelægge for udvalget lige om lidt.

Rapporten ventes desuden at gøre status over forslag til at adressere krisen fra Den Europæiske Investeringsbank, EIB. Det gælder bl.a. forslag til en paneuropæisk garantifond, som skal skabe investeringer for 200 mia. euro i små og mellemstore virksomheder. Forslaget forudsætter nationale garantier på 25 mia. euro fra EU-landene.

Rapporten vil muligvis også konstatere, at enkelte EU-lande har fremlagt forslag til fælleseuropæiske tiltag, men formentlig uden at konkludere på disse forslag.

Frankrig har bl.a. foreslået en økonomisk genopretningsfond for EU, som skal udstede fælles obligationer til at finansiere aktiviteter, der kan genoprette EU-landenes økonomier efter krisen. Holland har foreslået en særskilt coronakrisefond baseret på direkte bidrag fra EU-landene uden for EU's flerårige finansielle ramme (MFF). Formålet er direkte tilskud frem for lån til berørte EU-lande.

Der arbejdes således på EU-niveau med en række vigtige initiativer til at håndtere den ekstraordinære krise, som vil supplere de nationale tiltag i EU-landene.

Der er generelt et stort ønske blandt EU-landene om at udvise solidaritet og tage fælles initiativer. Landene har naturligvis forskellige prioriteter i forhold til fælles initiativer, deres betingelser, varighed, finansiering m.v. Derfor er det ikke nødvendigvis let at blive enige om alle de mulige fælles tiltag.

Men der er generelt en stærk fælles erkendelse af, at den aktuelle krise kræver vidtgående tiltag – også fælles tiltag.

Regeringen støtter generelt initiativer mod krisen på både nationalt niveau og EU-niveau. Vi står i en helt ekstraordinær situation, som kræver ekstraordinære tiltag. Der er behov for, at vi blandt EU-landene hjælper hinanden og udviser solidaritet.

Vi må og skal gøre en fælles europæisk indsats for at håndtere de aktuelle udfordringer samtidig med, at vi respekterer vigtige nationale kompetenceområder vedrørende eksempelvis økonomisk politik og arbejdsmarkedspolitik, og at vi ikke svækker landenes tilskyndelse til at føre en sund økonomisk politik.

EU-lønkompensationsordning (SURE)

Jeg vil nu forelægge det nævnte forslag fra EU-Kommissionen til et EU-instrument (SURE), der skal understøtte nationale lønkompensationsordninger og modgå de negative effekter af coronakrisen.

Rapporten ventes at hilse SURE-forslaget velkomment. Jeg forelægger denne sag til forhandlingsoplæg, fordi rapporten kan ventes at indebære en politisk forpligtelse til at vedtage et instrument på basis af dette konkrete lovforslag. Rapporten kan ventes at afspejle, at man skal arbejde videre med forslaget og forhandle det på plads i de almindelige procedurer. Den proces kan komme til at gå hurtigt. Jeg henviser generelt til samlenotatet om sagen.

For at holde hånden under beskæftigelsen har flere EU-lande – ligesom Danmark – indført midlertidige nationale ordninger med statslige tilskud, så virksomheder kan betale de ansattes løn, selv om de ikke arbejder på fuld tid.

Kommissionens forslag har til formål at yde lån for, at landene kan finansiere disse nationale ordninger. Forslaget indebærer, at EU-landene skal stille nationale garantier, der tilsammen udgør 25 mia. euro. Fra dansk side vil vi (på basis af den sædvanlige nøgle) skulle stille en garanti på godt ½ mia. euro, hvilket svarer til godt 4 mia. kr.

På basis af EU-landenes garantier kan Kommissionen udstede obligationer eller optage lån på markedsvilkår til en samlet værdi af op til 100 mia. euro (ca. 0,7 pct. af EU's BNP). Disse midler kan efterfølgende udlånes til de EU-lande, der som direkte følge af krisen har oplevet en

pludselig og brat stigning i de offentlige udgifter og derfor ønsker finansiel assistance til at understøtte nationale lønkompressionsordninger.

Modellen med garantier påvirker ikke i sig selv den offentlige saldo og ØMU-gælden. EU-landene får først en statsfinansiell omkostning, hvis et låntagende land ikke kan betale sit lån tilbage.

Forslaget kan sikre renter og vilkår for modtagerlandenes tilbagebetaling af lånene, som er mere favorable, end hvad nogle EU-lande kan opnå på egen hånd. For at sikre, at assistancen kan komme et bredere udsnit af EU-lande til gode, lægger forslaget op til, at den samlede finansielle assistance til de tre lande, som låner mest, ikke må overstige 60 mia. euro.

Instrumentet er målrettet den akutte krise og vil derfor være midlertidigt. Kommissionen vil hvert halve år evaluere grundlaget for at fortsætte ordningen.

FO Regeringen vil normalt være yderst skeptisk over for forslag som dette. Det gælder forslag, som kan ses som skridt i retning af fælles konjunkturstabilisering og arbejdsmarkedspolitik, som er national kompetence. Og det gælder forslag, som indebærer fælles optagelse af lån og hæftelse for fælles gæld, herunder via nationale garantier.

Men der er tale om en ekstraordinær krise, som kræver ekstraordinære tiltag. Vi er parate til at udvise den nødvendige solidaritet med de EU-lande, som er hårdest ramt. Samtidig er det positivt, at forslaget lægger op til, at instrumentet skal være midlertidigt, og at lånene målrettes konkrete ordninger, som er direkte relateret til den aktuelle krise.

Derfor ønsker regeringen mandat til at støtte et instrument på basis af Kommissionens konkrete lovforslag.

Regeringen vil i de efterfølgende konkrete forhandlinger arbejde for et forslag, der ligger på linje med danske interesser. Vi vil især lægge vægt på:

- at forslaget ikke bliver en glidebane i retning af mere permanente eller vidtgående tiltag som led i styrkelsen af EU's økonomiske samarbejde
- at forslaget har en klart afgrænset tidshorisont; vi vil dermed fra dansk side støtte en solnedgangsklausul
- at forslaget i videst udstrækning målrettes direkte effekter af coronakrisen
- at betingelserne for assistance er klare
- at andelen af den samlede finansielle assistance, som tre lande tilsammen kan modtage, mindskes.

I sidste ende ønsker regeringen i lyset af den ekstraordinære situation, at Danmark kan tilslutte sig den bedst mulige løsning på basis af forslaget, som der kan opnås enighed om.

Morten Messerschmidt bakkede op om en solnedgangsklausul. Ville Danmark stemme nej til forslaget, hvis den ikke blev indført? Han kunne ikke gennemskue, om der var in solidum-forpligtelse, så ville Danmarks forpligtelse øges, hvis et land ikke kunne eller ville betale?

Kim Valentin tilsluttede sig regeringens kritiske bemærkninger, men bad om at få uddybet de finansielle vilkår på fundingsiden. Ville der blive ydet lån til f.eks. Grækenland med en rente fastsat på basis af en fælles europæiske kreditvurderinger, og skulle det lån i givet fald refinansieres efter krisen? Eller forestillede man sig, at lån med en lav rente på fælles kreditbetingelser, som et land som Grækenland aldrig ville kunne få, skulle løbe i 10 eller 15 år og så blive refinansieret? Kunne han i øvrigt få bekræftet, at Danmark skulle stille en garanti på 4,3 mia. kr., men ikke ville benytte sig af den fælles europæiske fundingmekanisme, så længe renten i Danmark var lavere? Hvor mange midler ville gå til den finansielle sektor? Den skulle vel medvirke til at holde hånden under de selvstændige og dem, der blev afskediget? Og Finanstilsynet ville vel fortsat vurdere bankerne ud fra, om de opfylder visse finansielle betingelser? Ville man bruge nogle af de 4,3 mia. kr. til at løse op for de krav? EU havde peget på banksektoren som en nøglespiller i en lønkompensationsordning, men hvordan var den det?

Rasmus Nordqvist syntes overordnet set godt om forslaget, men udtrykte bekymring for, om det kunne tage luften ud af andre gode løsninger fra EU-landene, som kunne vise sig at være nødvendige efter krisen. Hvornår mente regeringen, at solnedgangsklausulen skulle udløbe? Og hvordan ville man sikre sig, at pengene udelukkende gik til effekter af coronakrisen? Rasmus Nordqvist var også nysgerrig efter at vide, om renteniveauet for lån blev fastsat ud fra forhandlinger med hvert enkelt land, eller om de samme vilkår gjorde sig gældende for alle medlemslandene. Og ville man fra dansk side stille krav om, at lønkompensationsordningerne skal gøre ikkediskriminationsprincippet gældende, så ingen befolkningsgrupper eller lande ikke udelukkes?

Halime Oguz støttede forhandlingsoplægget, men lagde vægt på, at lønkompensationsordningerne ikke måtte være diskriminerende for arbejdstagerne. Hvordan ville regeringen sikre, at arbejdsmarkedets parter også blev inkluderet? Og ville regeringen arbejde for, at pengene ikke bare gik til administration eller noget uambitiøse ordninger, der kun ville sikre arbejdstagerne en lille del af deres tidligere indkomst? Og mente regeringen, at det var ambitiøst nok, at finansieringen kun så ud til at dække 10 pct. af det tab i BNP, som ECB forventede som konsekvens af coronakrisen?

Søren Søndergaard var indforstået med meget af det, som regeringen ville arbejde for, men havde et behov for at få klare svar på tre spørgsmål. 1. Han forstod det sådan, at det var en frivillig ordning. Ville Danmark være en del af den eller ej? Eller var det endnu ikke afgjort? 2. Hvordan stillede regeringen sig over for de eventuelle økonomiske modkrav, der kunne komme op i Rådet? Det kunne f.eks. være krav om, at Italien skulle skære ned på udgifter til sundhedsvæsenet, eller at Spanien kunne komme af med noget af landets udskud ved f.eks. at sælge havne til Kina. Og 3. Kunne man forestille sig, at også Ungarn, der havde afskaffet sit

parlament og indført diktatur, ville få penge fra puljen – samtidig med, at de mente, at romaer ikke skulle have del i en kompensationsordning?

Katarina Ammitzbøll spurgte, hvilke krav der ville blive stillet til de lande for at modtage ydelser for at sikre en sund og holdbar finanspolitik. Og hvor relevant var det for Danmark? Kunne Danmark stille sig uden for? Det Konservative Folkeparti var interesseret i at høre mere om, hvordan støttekroner fra EU kunne anvendes, for virksomhederne kunne ikke gøre midlerne til en del af allerede etablerede ordninger. Så hvordan sikre man, at de gjorde gavn i erhvervslivet? Og ville man stille krav om overholdelse af retsstatsprincippet?

Finansministeren svarede Morten Messerschmidt, at regeringen ville arbejde for en solnedgangsklausul, men blev den ikke en del af ordningen, ville Danmark ikke undlade at bakke op om en aftale. Der var tale om nationale garantier, som man forventede kun ville blive aktiveret, hvis det viste sig nødvendigt for at tilbagebetale lån, som Kommissionen optog. Alle lån skulle tilbagebetales af modtagerlandene. Ordningen kostede derfor kun Danmark noget, hvis et modtagerland ikke tilbagebetaler, og hvis Kommissionen imod forventning ikke kan tilbagebetale sine lån. Skete det, skulle Danmark betale en andel på 2,3 pct. af den samlede garantistilfølse. Tiltaget ville ikke i sig selv påvirke den offentlige saldo eller bruttogælden, med mindre garantierne blev aktiveret.

Svaret på spørgsmål om, hvorvidt Danmark ville benytte sig af ordningen, lød, at alle landene havde mulighed for at optage lån, men på grund af Danmarks stærke økonomi formodede regeringen ikke, at det ville blive aktuelt for Danmark. Det var snarere aktuelt for de lande, der på egen hånd har svært ved at opnå lån så favorable, som man kan få i EU-regi.

Til Kim Valentin sagde ministeren, at lånebetingelserne skulle aftales individuelt med landene. Man kendte endnu ikke renter og vilkår for tilbagebetaling; det skulle man drøfte som opfølgning på det, man måtte nå frem til på mødet.

Ministeren svarede endvidere Rasmus Nordqvist, at det stod alle frit for at ønske sig andre initiativer, men regeringen anså ikke eurobonds og coronabonds for at være attraktive løsninger. Ordningen forekom regeringen at være et godt redskab til at håndtere nogle problemer i en ekstraordinær situation. Om tidsperspektivet for en solnedgangsklausul sagde ministeren, at regeringen var åben over for en diskussion. Ordningen kunne f.eks. udløbe efter 2 år, men det var ikke en dealbreaker for regeringen, hvis tallet blev et andet. Blev der ikke enighed om en udløbsdato, mente regeringen ikke, at den uenighed skulle stå i vejen for en aftale. Om bankernes rolle sagde ministeren, at forslaget gik på lån til landene – ikke til de finansielle institutioner.

Ministeren gjorde det klart, at der ikke var lagt op til, at havne eller andre infrastrukturanlæg skulle sælges – hverken fra Kommissionens eller fra Danmarks side. Regeringen gik i øvrigt ud fra, at EU's regler og værdier skal respekteres i udmøntningen af lånene, så der ikke sker diskrimination. Der var ikke lagt op til en særlig tilgang til Ungarn, men ministeren ville gerne

understrege på mødet, at regeringen gik ud fra, at landene skulle leve op til de almindelige EU-bestemmelser og værdier, når man satte initiativet i værk.

Kim Valentin ville gerne have uddybet, hvad Danmark gik efter. Der er stor forskel på at få et 1-årigt kriselån, som afvikles efter krisen af den nationale regering, og så derefter nye finansieringer og at få et 10-årigt statslån, hvor man deler kreditværdighed. Var tanken, at det kun var kriselånsdelen, landene skulle dele kreditværdighed på? Og med hensyn til bankerne: Hvis man bringer en masse penge i spil i samfundet – herunder også nogle fra EU – og fordrer, at banker giver ekstra kassekreditter og gunstige kreditvurderinger, på trods af at de under normale omstændigheder ville lukke af for alle kreditter og lån, betyder det så ikke, at Finanstilsynet ville påpege, at de mange kreditter og lån skulle afskrives på balancen? I den sammenhæng ville det være fornuftigt at bringe de 4,3 mia. kr., som Danmark kunne få adgang til via EU, i spil i forhold til bankerne. Havde regeringen talt om det problem? Armslængdeprincippet gælder her, så Finanstilsynet foretager vurderinger af bankerne uafhængigt af regeringen.

Rasmus Nordqvist var glad for, at ministeren vil bringe ikkediskriminationsprincippet op. Det var vigtigt at få skrevet ind, at EU's grundlæggende regler skulle respekteres. Kunne man i øvrigt ikke forestille sig at holde fast i ordningen på den anden side af krisen, hvis den viste sig at fungere godt? Han ville gerne have et svar på, om hvert enkelt land skulle forhandle med Kommissionen om renter og vilkår for lån? Eller ville der blive optaget lån fra EU's side til en samlet rente? Hvor stort et pres kunne der blive lagt på de enkelte medlemslande for, hvad de skulle leve op til få en favorabel rente?

Formanden oplyste, at Socialistisk Folkeparti, der havde været nødsaget til at forlade mødet, støttede forhandlingsoplægget, men mente, at regeringen burde følge Kommissionens forslag til, hvor stor en andel af den samlede finansielle assistance tre lande tilsammen kunne modtage.

Peter Seier Christensen sagde, at Nye Borgerlige ikke støttede forhandlingsoplægget. Partiet mente ikke, at det var en dansk opgave at yde støtte til lønkomensation i andre lande. Han var bevidst om, at der var tale om en garantiordning, men den indeholdt en risiko for, at dele af eller hele beløbet ville blive tabt. Man ville få brug for pengene til nationale ordninger.

Formanden bad ministeren uddybe, hvad det ville sige, at de almindelige EU-bestemmelser gjaldt i tilknytning til vilkårene for låntagning.

Søren Søndergaard sagde, at Enhedslisten kunne støtte forhandlingsoplægget på tre betingelser: 1. At der blev indskrevet en konkret slutdato for aftalen. 2. At det klart fremgik, at der ikke blev diskrimineret i fordelingen af pengene. Og 3. At regeringen kunne love, at Danmark ville gå imod, hvis det i Rådet blev foreslået at knytte krav om strukturreformer til lånene.

Ulla Tørnæs gav Venstres støtte til forhandlingsoplægget, men lagde umådelig stor vægt på, at regeringen var med til at sikre, at ordningen udelukkede var møntet på konsekvenser af coronakrisen.

Finansministeren svarede, at den aktuelle krisesituation var baggrunden for, at regeringen var villig til at bakke om op et initiativ, som den under normale omstændigheder ville have været skeptisk over for. Som respons på Enhedslistens betingelser for at støtte forhandlingsoplægget gentog ministeren, at der p.t. ikke var lagt op til en konkret slutdato, og at han ikke kunne love, at aftalen ville komme til at indeholde en sådan. På mødet ville han opfordre til, at der ikke diskrimineres i fordelingen af midlerne, og at EU's grundlæggende værdier efterleves. Regeringen havde i øvrigt ikke til hensigt at foreslå at knytte strukturreformer op på ordningen, men han kunne ikke sige præcist, hvordan den endelige aftale ville være indrettet. Ministeren bekræftede over for Rasmus Nordqvist, at regeringen ville glæde sig over, hvis ordningen blev en succes, men det ikke var ensbetydende med, at den gik ind for eurobonds og coronabonds.

Som svar til Kim Valentin sagde ministeren, at regeringen ikke havde planer om at tage lån hjem til Danmark til brug i den finansielle sektor. Han så dermed ikke nogle problemer for sig i forhold til Finanstilsynet. Hvad angik lånebetingelserne, citerede ministeren de tekniske retningslinjer for SURE-forslaget: "These loans should be used by Member States to finance short-time work schemes for employees or similar measures for the self-employed. Following a request by a Member State for financial assistance, the Commission would consult the Member State concerned to verify the extent of the increase in public expenditure that is directly related to the creation or extension of short-time work schemes and similar measures for self-employed. This consultation will help the Commission to properly evaluate the terms of the loan including the amount, the maximum average maturity, pricing, and the technical modalities for implementation. On the basis of the consultation, the Commission would present a proposal for a decision to the Council to provide financial assistance." Man havde altså ikke lagt sig fast på betingelser for de lande, der ønskede at gøre brug af ordningen. Løbetid, renter etc. ville man besluttede i drøftelse med hvert medlemsland. Ministeren ville gerne uddybe i et skriftligt svar.

Katarina Ammitzbøll sagde, at Det Konservative Folkeparti i solidaritet med andre lande støttede forhandlingsoplægget, men at partiet samtidig var forbeholden over for det uklare tidsperspektiv, på de manglende klare kriterier for lånepakken og for, om pengene var med til at forme en sund og holdbar finanspolitik. Hun opfordrede ministeren til at forholde sig kritisk på rådsmødet.

Rasmus Nordqvist støttede forhandlingsoplægget og var tilfreds med, at ministeren ville tage det ikkediskriminerende perspektiv med. Han gentog, at det var vigtigt at fremhæve, at der skal være ens vilkår for landene, så der f.eks. ikke kan forhandles særlige renter for nogle lande.

Kim Valentin syntes, at ministeren negligerede, at der rent faktisk var tale om at finansiere af en ramme på 100 mia. euro. Under finanskrisen oplevede man store renteforskelle mellem de velpolstrede lande og de ikkevelpolstrede lande på – for Grækenland, Spanien og Italien var den 20 procentpoint. Så det kunne blive mange penge, man skjult gav i statsstøtte til lande med en dårlig økonomi. Derfor var det vigtigt i forhandlingerne at gøre gældende, at ordningen kun gælder i kriseperioden, hvor der ellers ikke kan opnås finansiering til en nogenlunde rente.

Finansministeren opfattede de sidste bemærkninger fra medlemmerne som værende af principiel karakter og som gode råd til regeringen.

Formanden konkluderede, at der ikke var flertal imod regeringen forhandlingsoplæg, idet kun Enhedslisten, Dansk Folkeparti og Nye Borgerlige havde ytret sig imod det.

Formanden anbefalede i øvrigt Finansministeriet at tilpasse lyden til det næste møde over Teams, så rumklngen i ministeriets lokale ikke var forstyrrende.

Mødet sluttede kl. 16.07.